

БРОЈ 15 ЛЕПТА
«Народ» излази сваког дана по подне.
Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

БРОЈ 15 ЛЕПТА
Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбо број 6.

ФЕРДИНАНД

Бивши резервни ко- роду нашла врло пого-
нички поручник ау- дан материјал за своје
стријски, Фердинанд I. експерименте. Подхра-
бни «цар» Бугара, је- њујући ненормалне на-
дан од бив. немачки а- ционалне аспирације и
гената на Балкану, по- дајући тиме могућност
што је претрпео крах једном аустријском кне-
зском тројном свој- зу да игра улогу «ца-
рства, и као војник и ра» на Балкану, Нема-
као владалац и као не- чка је била увек моћна
мачки агент, напусти- да од Бугарске створи
је Бугарску, у најкри- издајника и мучког у-
тичнијем моменту, по- бицу. То нам доказују
сле тријестогодишње сво- године 1908, 1913 и
је владавине. 1915.

Као бивши аустри- Са Фердинандом се
јски војник достојно је предаје историји суда
очувао њену репутаци- ради један неморални
ју дочекавши да буде и мрачни период бу-
тучен од свих својих гарског државног жи-
суседа; као владалац вота. Бугарски народ
полагаће рачуна исто мораће поднети одго-
рији и Народу, који га ворност за своју служ-
је и изабрао за влада- бу туђину и за зла која
оца; али, као спровод- је тиме нанео другима
ник немачких циљева и својој сопственој зе-
на Балкану, он има да мљи.
одговара Богу и Срп- Потребно је било да
ском народу за сва зло- дође ова крвава олуја
чиначка дела за која је и да почне расчишћа-
одговоран и бугарски вати балканску атмос-
народ, који га је у то- веру од загушног гер-
ме и помагао. манског утицаја и тиме
припреми и слободу
балканских народа.

Немачка политика «Drang nach Osten», која је добила свој прави израз у овом дугом и крвавом рату, има је за последњих тридесет година највернијег помагача на Балкану у лицу Фердинанда. Али ретко се кад и где могло тако подесити, да и народ и владалац поседују једну особину, иначе обележје слабог карактера, као што се то десило код Бугара и Фердинанда.

Реч је о мегаломанији и то оној најнижој, која је кадра да створи од човека, па и од целих нација, издајника, злочинца, мучког убицу и ординарног најамника.
Немачка је у Фердинанду и бугарском на-

народу улију веру и да му држе високо морал у критичним моментима.
Где има у Аустрији човека, који би могао уздигнути срца као свештеник олтара? Затим долазе економске невоље.
Ко је сат, гледа ружичастије на ствари, него ли изгледао; ко осећа да га помажу његови сродници, има више самопоуздања него онај који живи у неслози са својим суседима.

У ПАЛЕСТИНИ

Лондон. — (Званично) — Од почетка офанзиве задобили смо преко 71 хиљаду заробљеника, међу којима 5 команданата дивизија, 350 топова. Међу заробљеницима има и 3000 Аустријанаца и Немаца.
Поред тога Арапи су од своје стране задобили много заробљеника.

СТАЊЕ У РУМУНИЈИ

Цирих. — Из Берлина: Ситуација у Румунији задаје највеће бриге Берлину. Бечки дописник «Франкфуртер Цајтунга», као тумач претешких брага не-

НА БАЛКАНСКОМ ФРОНТУ

Коминике Савезничких армија на Истоку
Солун. — После непријатеља у по-

ПОЗДРАВ ЈУГОСЛОВЕНА

Рим. — Југословенски официри, који се валазе у Ноћера Умбра, упутили су престолонаследнику српском Александру овај телеграм:
»Југословенски официри из Ноћера Умбра са радошћу поздрављају српске победе у Мадонизи. Нека југословенске трупе, које учествују са чашћу, као

непријатеља у по- влачењу. Заузели смо Дебар.
Рим. — Југословенски официри, који се валазе у Ноћера Умбра, упутили су престолонаследнику српском Александру овај телеграм:
»Југословенски официри из Ноћера Умбра са радошћу поздрављају српске победе у Мадонизи. Нека југословенске трупе, које учествују са чашћу, као

осветнице туђинског јарма, поведе врховни вожд нације увек само напред до крајњих граница Југославије, која столетијама у кризи и са вером чека своје ослобођење.

У ТУРСКОЈ

Рим. — Дописник «Корриере дела Сера» из Цириха јавља, да је у недељу било бурних митинга у Цариграду. На митинзима се клицало Француској и Енглеској. Најзад се јавља, да су се три делегата турске владе представила генералу Алемби у Палестини да затраже примрје и да положе оружје.
Цела немачка колонија у Цариграду путује у Немачку.

КОД БАЛФУРА

Лондон. — Министар спољних послова Балфур примио је депутацију италијанске преидентистичке социјал-демократије. Изразио је особито задовољство, што су социјалисти из италијанских неослободених крајева уложили све напоре, да дође до споразума између Италијана и осталих народа од Аустро Угарске потиштених.
Балфур је такође нарочито задовољан због последње изјаве италијанске владе у корист стварања једне независне југословенске државе.

У АУСТРО-УГАРСКОЈ

Цирих. — Из Беча: Како је познато, цар Карло је примио у аудијенцију графа Тису по његовом повратку из Босне, Хрватске и Далмације. Тиса је реферисао цару, да је у четим југословенским зе-

ШАЛА И ЗАБАВА

13. маја. Свакога дана понављам себи: Хенриче, ти више нећеш отићи тамо! Шта тражиш тамо, Хенриче? Немој и зазивати у лудо ђавола! Па ипак при свем том одлазим сваког дана тамо.
Да то није каква виша сила, која ме тамо гони? Или је то жеља, да се не покажем плашљивац у његовим очима?
20. маја. То је страшно! То је ужасно! То је грозно!
Ја... ја... Хенрих Четврти — ја, који сам себе сматрао за најблагороднијег, најмирнољубивијег и најхладнокрвнијег човека, кога је земаљска кугла понела, ја, да, ја сам постао убица... Убио сам човека.
Сутра ће се у свима новинама читати:
Убиство Равијаково
Убица је Хенрих Четврти.
Шта сад да радим? да ро,

творима. Сваког јутра војници црвене гарде исписују имена стрељаних на даскама које прикивају на зидове затвора. Један нови декрет наређује, да се странци, сумњиви због против револуционарних тежња, имају третирали као Руси. Чичерин је изјавио неутралним консулима, да ће се сваки новинар странац сматрати као, шпирит. У Петрограду и Москви влада неопи-сана мржња против странаца.
Руси о БУГАРИМА
Рим. — О данашњој бугарској ситуацији једна угледна личност из руског посланства дала је «Епоки» ове изјаве: «Бугари су се одлучили на овај очајан корак јер су се нашли пред притиском катастрофалних догађаја.
По природи Бугарин је тврдоглав и у исто време политички коцкар првога реда, који рескира све за све. Да се бугарска војска није нашла у тако ужасној ситуацији, Малинов сигурно не би пристао на капитулацију».

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Велика се битка наставља на западном фронту од Фландрије до Аргона. Свуда непријатељеве линије попуштају.
У Фландрији француске, енглеске и белгијске трупе налазе се пред Рулером и Менином, озбиљно загрожавајући немачке комуникације између Лила и мора.
Око Камбреа битка се наставља са великом жешћином. Немци су на ову тачку довели све трупце и врше очајне противнападе. Заузеле Камбреа значило би уништење једне од двеју великих основица Хинденбургове линије и потпуно развијање ове линије.
Французи су господари Сен Кантена.
Ту је Хинденбургова линија страшно загорена, јер Французи могу сада да изврше један покрет између ове вароши и Оазе у правцу севера, и тако би заобили цео предео Катлета.
Између Ене и Веле Французи су наставили гоњење немачких трупа, које још држе завијутак, који прави канал Оазе и Ене западно од Бери-О-Бака.

ФЕЉТОН

МАКС И АЛЕНС ФИШЕР:
ОСВЕТА

21. априла. Увиђам већ и сам, да то постаје недо-стојно једног паметног човека...
Зашто управо постоје осећаји против којих човек није у стању да се бори?...
Баш мало час Ра... Ра... Ра (вечерас ми је перо тако несигурно) Ра... ва... јак хтеде да упали цигару. Извукавши је из ципа, он призва келнера.
— Молим Вас, додајте ми Ваш нож!
Нисам уздрхтао, у то сам уверен, али сам преболоо! Из кога то разлога?
Баш у том тренутку сусретоме се моји и његови погледи. И он је пребледео! Зашто да је то он пребледео?
Да ли су и на њега на-

нисам могао ни да сагледам, устреми се на трамвајску платформу и у пркос кондуктера, који покушаваше, да ме одбрани својим телом, он ми у три маха сјури свој кишобран у срце, дерући се при том гласом, који ми је био добро познат: »А, јел Париз вреди једну божју службу? Јел тако? ето ти, на! на! дед понови сад, да је Париз достојан једне службе божје.
Сигурно је, да сам у спудрекнуо од страха, јер кад сам јутрос срео на басамацима свога суседа, он ме је упитао:
Шта је то било код Вас ноћас? Помислио сам једно време да Вас убијају, господице Хенриче четврти, а тим ми добаца флегматично држећи ваљад, да ће бити духоват:
— Та, за Бога Равајак је одавно умро!
Ах, да је знао! Да је само знао!

13. маја. Свакога дана понављам себи: Хенриче, ти више нећеш отићи тамо! Шта тражиш тамо, Хенриче? Немој и зазивати у лудо ђавола! Па ипак при свем том одлазим сваког дана тамо.
Да то није каква виша сила, која ме тамо гони? Или је то жеља, да се не покажем плашљивац у његовим очима?
20. маја. То је страшно! То је ужасно! То је грозно!
Ја... ја... Хенрих Четврти — ја, који сам себе сматрао за најблагороднијег, најмирнољубивијег и најхладнокрвнијег човека, кога је земаљска кугла понела, ја, да, ја сам постао убица... Убио сам човека.
Сутра ће се у свима новинама читати:
Убиство Равијаково
Убица је Хенрих Четврти.
Шта сад да радим? да ро,

реводу, добио лонац воде на главу?
»Јесам али — врућу!»
Модерна брак
Господин: »Ваш ми муж вазвика сажаљење, — он увек иде сиромашно обучен и не усуђује се да попије ни чашу пива!»
Г-ђа доктор: »Тако то мора да буде, док не плати све моје дугове које сам учинила док сам студирала!»
»Зашто је тата данас тако бесан?»
»За то, што никако не може да наслика лик како треба!»
»Тако, па што смо ми за то криви, што је он мазало!»
То му је разлог
Отац: »Реци ми Стево, зашто ти ниси полагао испит сад у јуну?»
Син: »На путу за уни-верзитет прешла ми је пут-једна баба, па сам одмах видео резултат и зато сам се вратио кући, да се спре-мим за јесен!»
Професор (који је при-ликом шетње био несмотрен и пао у јаругу): »Шта ми то вреди што ја високо стојим у свету?»
Увек под напучом
Доктор (болеснику коме је жена умрла пре пола године): »Ви можете још дуго да живите ако се при-државате мојих упутстава!»
Болесник: »Хвала г. докторе али помислите само, како бв страши дочек био од моје покојнице, кад си морала дуго да чека на мене!»
Један пут...
»Како је Коста дошао на ту идеју, да иде у авијатичаре?»
— »Занлео се, да неће док је на земљи пити више ракије, па мисли, да његова заклетва не важи за ваздух!»

Шампањи, Французи... приближили се важним влацима на Арго...

На тај начин немачке су... лације начете на великом претству. непријатељ је...

КОМЕНТАРИ ШТАМПА

Лондон. — Рајтерова А... генција сазнаје да је британски одговор на захтев...

— и ова година, започета... под најгорим околностима примиче се крају пуна о...

савезника. Никакве мере у... погледу територијалних питања неће се узети нити...

Лондон. — «Вестминстер... Газет» коментаришући бугарски апел вели: «Како је те...

да овде није у питању н... хов откуп на рачун наших пријатеља и непоколебљивих...

Лондон. — Лист «Ол... сервер» коментаришући на широком српску победу и њене резултате вели: «Бугарска...

Лордон. — «Дели Теле... граф» вели: «На западном фронту Немци подлеже мно...

Берлину. Савезницима не... остаје друго до да продукује нападе са пуном сна...

Дневне Вести

ПОЗДРАВ ВОЈВОДИ МИШИЋУ

Пређашњи Командант... Источне Војске, генерал Гијома, упутио је овај поздрав Војводи...

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ... 23 сата. — Победоносним нападима које већ неколико дана врше француске...

Сада је варош Ремс потпуно ослобођена. Французи су заузели утврђење...

УВОЗ РОБЕ ЗА СРБИЈУ... Молбе које се упућују Одбору за регулисање у...

С тога се последњи пут... скреће пажња заинтересованима, да у својим молбама које буду подносили...

Молбе за Одбор предају... се Делегату Министра Народне Привреде у Солуну краљице Олге ул. бр. 5...

НИЦАМА ПРЕШЛЕ СУ ОВУ ГЛАВНУ ЛИНИЈУ... Оренвил, Бургоњ, Серне-Ле Ремс, и Бетанвил.

Више на исток Французи су стигли на Арн на целом току. Прешли су Сип код Оренвила и Арна на више тачака.

АМЕРИЧКИ КОМИНИКЕ... У нашем нападу западно од мезе, који смо данас наставили, наишли смо на одлучан отпор...

Непријатељ је вршио снажне противнападе, али је био увек одбијен и претрпео тешке губитке.

СЕВЕРНО ОД СЕН КАНТЕ... Северно од Сен Канте на наше су трупе са успехом продужиле операције од мање важности.

Аустралијанске и енглеске трупе помоћу тенкова напредовале су до ивица села Бreen и Боревоар.

Задобили смо заробљеника.

ПОД НЕПРЕСТАНИМ НАШИМ ПРИТИСКОМ... на целом фронту непријатељ се почео повлачити са зисова под именом: Лато де ла Терьер, на завијутку казала Еско, између Ле Катле и Кревкера.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ЦИРИХ. — Из Беча јављају, да су тамо стигле кћери бившег бугарског краља Фердинанда.

БЕРН. — Јављају из Берлина, да је Костанца, која је некад цветала, данас пушта. Немачка штампа констатује да у њој сада и нема више Румуна.

БЕРН. — Према информацијама из Беча, криминалитет у централним силама узима огромне размере, али изгледа да у томе Пешта носи рекорд.

РИМ. — Званично се потврђује да је наименован принц Макс за канцелара и министра спољних послова.

РИМ. — Званично се потврђује да је наименован принц Макс за канцелара и министра спољних послова.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ... У Албанији. — Наше колоне, настављајући гоњење непријатеља, јуче су прешле Љушњу.

У Македонији. — 20 септембра је почело предавање бугарских трупа које се налазе испред наших положаја код Сопа, на путу Витола-Кичево.

ПАЈЕР, шеф центрума Гребер и посланик социјалиста Шайдман, Министар унутрашњих дела дао је оставку.

ПРИЗ. — Аустрија званично признаје повлачење трупа из Албаније и оправдава то догађајима на македонском фронту.

РИМ. — Установљен је у Немачкој Савет Рада и за шефа је наименован социјалиста Бауер, други председник савеза синдиката.

КРА. — Поводом победа на српском фронту, Његово Величанство Краљ Петар прозвео је Његово Краљ. Височанство Престолонаследника Александра у чин генерала.

У дневној заповести војсци изнете су заслуге Престолонаследника Александра Дра, који је за све време рата био стално са војском и чија је улога била тако знатна за време болне периоде повлачења 1915 г.

Истакнуто је нарочито да је он издржао прелаз преко Албаније и поред тешке болести и издржао операције. Јавно мишљење и српска војска примају са најдубљом симпатијом ову одлуку Краља Петра и Владе, јер нема Србина који није био сведок пожртвовања Престолонаследника за Отаџбину. (Пресбир)

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

23. септембра 1918 г.

ПОСЛЕ ЗАУЗЕЊА ВРАЊЕ наше претходнице настављају енергично гоњење непријатеља. По до сада добијеним извештајима више од 1500 заробљеника, међу којима командант једног аустријског пука 12 топова већином тешких и 30 митраљеза пало је у наше руке.

ПОДЛИСТАК

МАРКИЗЕТА

— Роман од Феликсана Шансора — 27

Не би се могло тачно рећи да ли се он решио на ово из простог љубопитства, обична ствар између два створа, после савршеног киловања или му је ова одлука сугерирала неким предосећајем, неким душевним акордом, неким осећајем, кога није могао осећати да објасни али га је ипак зато био свестан. Ко би то знао? Лијана беше још увек за њега непозната, још увек мистериозна. Она га је необично привлачила и он се реши да уђе у њену тајну.

Жак разбуди своју нетрпећу и он почне разговарати. Док јој је востављено са свим обавезама итања она му одговараше

љубавно, без околишења. Али чем би покушао да у својим питањима буде интимнији, индискретнији, чим би покушао да се приближи њеном пређашњем животу, примећивао је, да се устрчаваша да да одговор. У тим моментима она би га прекидала пољупцама, тихим шептањем, покушавајући да га одврати од предмета разговора.

Она је шапутала ону реч којом свака жена обасипа ње онога, који ју има; реч која је можда лажљива али бар онога трепнућа, кад је разговарана, искрена: «Ја те љубим! Ја те љубим!» затим би наставила: «Зашто желиш од мене

више но моју љубав, моје пољупце, моје усне и моје тело. Ја сам окружена љутањем и тишином; они ме заштићују. Немој се усуђивати, да ми их отнеш.

Ове речи, мистерија, која је из њих избијала, вкоје је Лијана и нехотиче наглашавала, будиле су у Жаку само већу жељу, да јој истргне признање о њеном ранијем животу. Он је осећао, да је она нешто необично, да не спада у свакидашњицу. Он је хтео да она проговори.

Пошто се понова бацише у љубавни занос она се спусти крај њега дрхћући и кроз јецане проговори: — Ах зашто ме тако љубиш? Зашто си ме тако оубузо? Да, зашто? — Реци ми твоју тајну? — Зар баци желиш то? Зар хоћеш? Зар ти није доста што си прожмао и ушао у ово тело, које ми

више не припада.

— Дај ми и твоју душу, Лијана! Реци ми твоју тајну!

Миловања се обновише, обасуше цело удврхтало тело мале плаве маркизете као што оно прсти циганских уметника прелећу преко треперећих жаца виолине. Ова два заљубљена створа беху се слили у један једити Пољубац.

Жак проговори тихо: — Исповеди ми се, Марија из Магдале.

— Ја сам само твоја љубљени.

— Буди ми још више.

Она усплахирено завапи: — Зашто желиш да ме тако придобијеш?

У једном једва чујном шапутању она изусти:

— Ја сам рђави; ја имам на души убиство.

Изгледало је као да ће поново издахнути.

Он пак осети ону исту жељу, која га је тако забр

лела те вечери, кад су седили крај реке у треперећој светлости догорелих свећа, ону језу, која се при сумраку диже са Сене, и чини да река личи на свеже ископани гроб.

После малог љутања он проговори:

Ма ко ти била; ма каква алочин да си учинила; ма какву радост или несрећу да си проузроковала, ја те љубим, ја те љубим, ја хоћу да те љубим и морам сазнати твоју тајну.

Говори! ти си моја, ја ти цео припадам. Зар је могуће да ми и сада, у овом тренутку, што затајаш?

Задихана, као без свести несхватајући ни време ни ствари око ње, можда у оном бесвесном стању, које и проузрокује љубав у моговима и душама, Лијана послуша свога драгана. Од речи до речи она му исповеди свој живот, као да му је давала пољупце, као